

Traditional and wild

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Tento projekt je realizován v rámci programu CENTRAL EUROPE a je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF)

Školící materiály pro cyklus vzdělávacích seminářů „Tradiční využívání planých rostlin“

Datum 24.2.2012 Brno

REGIONÁLNÍ
AGRÁRNÍ KOMORA
Jihomoravského kraje

Mendelova
univerzita
v Brně

Traditional and wild

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Tento projekt je realizován v rámci programu CENTRAL EUROPE a je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF)

Autor školícího materiálu:

Ing. Josef Palas

**PP8: Mendelova univerzita v
Brně**

**REGIONÁLNÍ
AGRÁRNÍ KOMORA**
Jihomoravského kraje

Mendelova
univerzita
v Brně

OSNOVA PŘEDNÁŠKY

- **Představení společnosti LEROS, s.r.o.**
- **Činnost společnosti**
- **Sortiment**
- **Sídlo, pobočky a nákupny**
- **Obecné zásady sběru léčivých rostlin**
- **Sbírané části – kořeny, listy, natě, květy, plody**
- **Sušení a skladování**
- **Jištění jakosti**
- **Závěr**

Představení společnosti

- ✓ tradiční český zpracovatel léčivých rostlin a výrobce farmaceutických specialit, bylinných a ostatních čajů.
- ✓ více než padesátiletá tradice ve výrobě farmaceutických produktů té nejvyšší kvality
- ✓ dlouhodobě přední pozice na trzích v ČR a SR dle nezávislých statistik
- ✓ certifikace **GMP (správná výrobní praxe), HACCP a ISO 9001:2008**. Certifikace pro **BIO** kvalitu, značku národní kvality **KLASA**, pro farmaceutický trh **registrace u SÚKL** jako léčivo
- ✓ vlastní certifikované laboratoře pro vývoj a výzkum
- ✓ vývoz uskutečňovaný i do tak vzdálených zemí jako je například Japonsko nebo Tchaj-wan

Činnost společnosti LEROS, s.r.o.

výkup a prodej
bylin

vlastní síť nákupen po celé České republice

zpracování a
výroba bylin a
směsí

moderní zpracovatelský závod ve Strážnici

vývoj a analýzy

špičkové oddělení vývoje s vlastní certifikovanou laboratoří

prodej a
distribuce v ČR a
export

prodej a distribuce v široké síti farmaceutických distributorů, lékárenských řetězců, retailových řetězců, drogérií, prodejny a lékárny volného trhu, prodejny zdravé výživy, HOREKA, vlastní podniková prodejna, export do celého světa..

Sortiment

LEROS farmaceutické čaje

LEROS Baby čaje pro děti

LEROS Natur bylinné čaje

MILLENIUM prémiové ovocné, černé, zelené
a bylinné BIO čaje

PANDA ovocné, černé, zelené čaje a bylinné čaje

Sídlo, pobočky a nákupny

Plzeň

301 48 Plzeň, Lobzy,
Pod Vrchem 51
tel.: +420728358618
mail: Hromada@leros.cz

Slatiňany

538 21 Slatiňany č.p. 205
tel.: +420 469 681 508,
fax: +420 469 681 131
mail: Dymak@leros.cz

Praha

156 00 Praha 5 – Zbraslav,
U Národní galerie 470
tel.: +420257898111
mail: leros@leros.cz

Nepomuk

335 20 Nepomuk-Dvorec
tel.: +420 371 591 266
mail: Hromada@leros.cz

Strážnice

696 62 Strážnice,
B.Hrejsové 1301
tel.: +420 518 332 142,
fax: +420 518 332 078
MSvobodova@leros.cz

Obecné zásady sběru léčivých rostlin

- aktuální seznam vykupovaných druhů léčivých rostlin v daném roce (ceník)
- bezpečné rozpoznání sbíraných druhů
- vzhled sbíraných částí rostliny dle požadavků nákupem
- termín sběru
- suché počasí v době sběru
- technika sběru
- výběr vhodné lokality (čistota prostředí)
- pozor na napadení chorobami a škůdci
- ohled na životní prostředí
- množství sbíraných rostlin s ohledem na možnosti jejich sušení a skladování
- dodržování maximální hygieny při manipulaci s léčivými rostlinami
- při sběru a sušení více druhů léčivých rostlin pozor na smíchání

Sbírané části léčivých rostlin

- kořen (kostival, pampeliška, ...)
- list (jitrocel, ostružiník, bříza...)
- nať (kopřiva, dobromysl, kontryhel...)
- květ (divizna, lípa...)
- plod (šípek, borůvka...)
- oplodí (pomerančová, citrónová kůra)
- kůra (dub, vrba)

Kořeny – obecné zásady

- sběr obvykle na podzim a na jaře
 - použití vhodného nářadí
 - odstranění tenkých postranních kořínků
 - odstranění nadzemních částí
 - odstranění hrubých nečistot vytřásáním
 - čištění vodou
 - (krájení, řezání na menší části)
 - sušení při teplotě maximálně 50-60°C
- vytrít staré trouchnivější a rozpadající se kořeny a kořeny napadené plísní nebo škůdci

Kořeny – sběrové druhy

- kostival lékařský
- krvavec toten
- mochna nátržník
- smetanka lékařská (pampeliška)
- puškvorec obecný

55 Kč/kg
80 Kč/kg
120 Kč/kg
70 Kč/kg
60 Kč/kg

Listy – obecné zásady

- sběr zpravidla před rozkvětem
- od května do září (dle druhu)
- odtrhávání jednotlivých listů
nebo sdrhávání ze stonku po usušení
celých natí
- sušení při teplotě max. 40 – 50°C

Listy – sběrové druhy

- bříza bělokorá 35 Kč/kg
- jahodník obecný 40 Kč/kg
- jetel hořký (vachta) 150 Kč/kg
- jitrocel kopinatý 45 Kč/kg
- maliník obecný 30 Kč/kg
- ostružiník křovitý 40 Kč/kg
- plicník lékařský 60 Kč/kg
- podběl lékařský 50 Kč/kg
- rybíz černý 70 Kč/kg
- smetanka lékařská 60 Kč/kg
(pampeliška)

Natě – obecné zásady

- sběr celé nadzemní části rostliny
- sběr na začátku květu
- pouze nezdřevnatělé olistěné části stonků
- sušení při teplotách do 35 – 50°C

Natě - sběrové druhy

• borůvka černá	40 Kč/kg
• dobromysl obecná	40 Kč/kg
• hluchavka bílá	50 Kč/kg
• jmelí bílé	25 Kč/kg
• kokoška pastuší tobolka	25 Kč/kg
• komonice lékařská	20 Kč/kg
• konopice lékařská	45 Kč/kg
• kontryhel obecný	85 Kč/kg
• kopřiva dvoudomá	35 Kč/kg
• kuklík městský	90 Kč/kg
• lomikámen zrnatý	250 Kč/kg
• maceška trojbarevná	50 Kč/kg

Natě - sběrové druhy

• mařinka vonná	80 Kč/kg
• mateřídouška obecná	75 Kč/kg
• mochna husí	80 Kč/kg
• přeslička rolní	35 Kč/kg
• rdesno ptačí (truskavec)	30 Kč/kg
• řebříček obecný	25 Kč/kg
• řepík lékařský	40 Kč/kg
• srdečník obecný	30 Kč/kg
• světlík lékařský	100 Kč/kg
• třezalka tečkovaná	35 Kč/kg
• tužebník jilmový	35 Kč/kg
• vrbovka malokvětá	60 Kč/kg
• vřes obecný	45 Kč/kg
• zeměžluč hořká	35 Kč/kg
• zlatobýl celík	80 Kč/kg

Květy – obecné zásady

- sběr od počátku kvetení do doby plného květu
- odštipování, odstříhávání
- sušení při teplotách okolo 40°C
(výjimkou je divizna velkokvětá)

Květy – sběrové druhy

• bez černý	95 Kč/kg
• divizna velkokvětá	300 Kč/kg
• hloh obecný	200 Kč/kg
• hluchavka bílá	500 Kč/kg
• chrpa polní	100 Kč/kg
• lípa malo- a velkolistá	185 Kč/kg
• mák vlčí	150 Kč/kg
• pivoňka lékařská	100 Kč/kg
• podběl lékařský	160 Kč/kg
• prvosenka jarní	150 Kč/kg
• řebříček obecný	30 Kč/kg
• sedmikráska chudobka	130 Kč/kg
• trnka obecná	130 Kč/kg
• trnovník akát	40 Kč/kg
• vřes obecný	70 Kč/kg

Plody – obecné zásady

- sběr ručně, borůvky s pomocí hřebene
- sběr v době dozrávání nebo za úplné zralosti plodu
- plody bez stopky, černý bez se sdrhává až po usušení
- sběr od konce srpna do října (dle druhu)
- sušení při teplotě max. do 40 – 50°C

Plody – sběrové druhy

- bez černý 65 Kč/kg
- borůvka černá 200 Kč/kg
- hloh obecný 30 Kč/kg
- jeřáb obecný 100 Kč/kg
- rybíz černý 30 Kč/kg
- růže šípková 30 Kč/kg

Sušení a skladování

- rostlinná droga
 - = usušená část rostliny používaná jako léčivo
- správné a šetrné zacházení s léčivými rostlinami
 - = droga I. jakosti

Sušení a skladování

- rychlá přeprava nasbíraných bylin do prostor určených k sušení
- půdy, stodoly, sušárny
- sušení na lískách, sítěch v tenkých vrstvách
- sušení natí ve svazcích zavěšených v prostoru
- intenzivní větrání
- zamezení přístupu chladného a vlhkého vzduchu za nepříznivého počasí

Sušení a skladování

Pozor na:

- ! zapaření a plesnivění rostlin
- ! dodržení správné teploty a doby sušení (zachování původní barvy rostliny a obsahu účinných látek)
- ! zachování čistoty při manipulaci s léčivou rostlinou
- ! zamezení přístupu domácích zvířat a myší k rostlinám
- ! použití pouze nových nebo z nákupem zapůjčených pytlů (jutových žoků)

Jištění kvality

- pravidelná školení všech zaměstnanců
- vlastní laboratoře
- vlastní síť nákupů
- prověření dodavatelé

**DĚKUJI ZA POZORNOST
A
PŘEJI VÁM KRÁSNÝ DEN**

